

De 7 soorten hebben allen faciale cystiden, die onderling wel verschillen tonen, welke echter vrij gering zijn en als sleutelkenmerk niet behoeven te worden gebruikt.

Copr. cinereofloccosus, *martini* en *radicans* zijn in Nederland nog niet gevonden. *Copr. laanii* groeit uitsluitend op hout en speciaal op horizontale zaagvlakken van dicht bij de grond afgezaagde bomen. *C. martinii* groeit op stengels of rottend materiaal van *Carex*, *Scirpus* of *Juncus* en *C. velox* is de enige soort, die uitsluitend op mest (koe, paard, schaap, hert, konijn of vogel) voorkomt. Onze oudste vondst van *C. velox* is van 1958 en de soort is onder haar juiste naam voor het eerst in Nederland gesignaleerd door Dr. Wildervanck in 1965 (*Coolia* 12: 18), zij moet vrij algemeen zijn, evenals *C. stercorarius*, terwijl *C. narcoticus* zeldzaam is. Men zoekt deze soorten (afgezien van *C. martinii* en *C. laanii*) op of bij mest- of afvalhopen, in zeer humusrijke grond, in gras van tuinen en parken.

Sleutel

1. Zéér klein, geheel wit (alleen laatste stadia iets grijs), alleen op mest, gaslucht bij fijnwrijven van 2-4 hoedjes, sporen klein (6.8-8.1 x 4.1-4.5 μ) perispore moeilijk zichtbaar. (fig. 5a, 5b, 6)..... *C. velox*
1. Groter en grijs, sporen 9-15 μ of langer, perispore zeer duidelijk..... 2
2. Gaslucht, sporen met grote brede apiculus en sterk ontwikkelde perispore, die sterk is geplooid, waardoor zwarte stippen en dikke lijntjes op spore-oppervlak ontstaan..... 3
3. Gewoonlijk niet wortelend, sporen 10.8-13.5 x 5.4-6.8 μ *C. narcoticus*
3. Wortelend, sporen 12-15 x 6-8 μ *C. radicans*
2. Geen gaslucht, sporen als van *C. narcoticus* of anders..... 4
4. Op hout groeiend (zaagvlakten van dicht bij grond afgezaagde bomen), sporen als van *C. narcoticus* doch apiculus liggend in verlengde van lengteas (fig. 3, 7), *C. laanii*
4. Op stengels van *Carex*, *Juncus*, *Scirpus* groeiend, sporen met kleine apiculus en duidelijke doch minder sterk ontwikkelde en geplooid perispore, waardoor stippen en lijntjes ontbreken..... *C. martinii*
4. Op of bij mest- of vuilnis- of composthopen, in gras, humus groeiend, 5
5. sporen met brede apiculus (als van *C. narcoticus*) (fig. 8) *C. cinereofloccosus*
5. sporen met kleine apiculus (fig. 4, 9a, 9b) *C. stercorarius*

E. Kits van Waveren
Koninginneweg 136
Amsterdam Z.

Paddestoelenimpressie uit Zweden.

Half juli, kamperend aan de westkant van het Siljanmeer in Dalarna in midden Zweden, werd ik getroffen door de zee van paddestoelen die ik daar op de lemige grond in de sparrebossen zag. Grotendeels waren het natuurlijk soorten die ook in Nederland voorkomen, er waren er echter zeker ook heel wat - voor ons - exotische onder. Buitenge-

woon veel exemplaren groeiden er van *Clitocybe infundibuliformis*, *Lepiota procera*, *Boletus badius*, *edulis*, *variegatus*, *piperatus*, *rufescens* Fr. ex Secr., bij ons niet zo erg algemeen, *felleus*, *scaber*, de stinkende *Marasmius foetidus*, *scorodonius*, *confluens*, *Rozites caperata*, een knalgele variëteit(?) van *Lactarius torminosus*, dan *Polyporus confluens* Alb. et Schw., talrijke, gele aan elkaar gegroeide exemplaren, in Nederland zeer zeldzaam. Verder allerlei soorten *Inocybe*'s, ook zeer grote soorten, op bosweitjes diverse soorten *rosesporigen*, o.a. zeer veel *Leptonia lampropus*, het staalsteeltje, veel *Cortinariuss*soorten. Het merendeel dezer laatsten was zo door mij natuurlijk niet thuis te brengen, zijnde alleen gewapend met de kleine Lange. Merkwaardig waren van veel soorten reuzevormen zoals *Tricholomopsis rutilans*, op een sparrestomp, 20 cm diameter (volgens de boeken slechts tot 12 cm), *Lactarius rufus* 14 cm, normaal tot 10 cm, de ringloze *Amanita inaurata*, verwant aan onze *A. vaginata*, 24 cm, normaal tot 15 cm, *Boletus badius* 34 cm!, normaal tot 15 cm en *Entoloma clypeata*(?) 16 cm. Zoals ik in een Zweedse krant las is het paddestoelenseizoen door de overvloedige regen dit jaar twee weken te vroeg aangebroken en een paddestoelenkenner uit Stockholm gaf al vast in Dagens Nyheter een waarschuwing tegen het eten van vergiftige zwammen, met name de diverse "Flugsvampar". De Zweden noemen alle Amanieten "vliegenzwammen", lömst flugsvamp (=verradelijke vliegezwam = groene knolamaniet), vit flugsvamp (*A. virosa*), panterfläckig flugsvamp. Wat wij vliegezwam noemen, noemen de Zweden röd flugsvamp. Merkwaardig lichtzinnig is de raad aan paddestoelenzoekers die de schrijver tot slot geeft: "Rust U uit met een gemakkelijk, overzichtelijk en inhoudsrijk paddestoeleboek voordat U de velden in gaat." En dat in een der grootste dagbladen van Zweden!

L. S. Wildervanck.

DE EXCURSIE NAAR DE TUIN VOOR PLANTENZIEKTEN TE WAGENINGEN.

Veel mensen verwachtte ik niet op deze excursie naar de tuin voor plantenziekten van het Lab. voor Fytopathologie. Links en rechts had ik al gehoord: te moeilijk, niets voor mij. Het viel nog mee. Tien deelnemers hebben de interessante en duidelijke uiteenzettingen van drs. H. Bollen gevolgd. We begonnen met koffie, in het Practicum voor de studenten. Prof. Oort, die ondanks zijn pensioenering nog elke dag op het lab. te vinden is, kwam ons nog even verwelkomen. Er kwam al meteen een gesprek op gang over de taak van schimmels in de natuur. Na de koffie togen we naar buiten, het was nog droog. De eerste schimmel, die we bekeken was *Cronartium ribicola*, de zwarte-besroest. Deze roest doet vooral schade aan de Weymouthden, die zijn tweede waardplant is. Ook op andere vijftaaldige dennen parasiteert hij. Via de arve is de roest de Europese cultuur binnengedrongen. Het is jammer, want de Weymouth is een mooie boom en zou meer aangeplant kunnen worden. Meer schade doet de roest echter in Amerika, waar de Weymouth inheems is. Er werken dan ook over de wereld wel dertig mensen aan de bestrijding van deze roest. We zagen de aangetaste kankerplekken op de stam van de boom, week en donker staken ze af. De infectie begint op de naalden en tast dan de bast aan. Vrij snel sterft de boom. De besstruiken hebben er minder last van. We zagen de gele zuilvormige sporen. Dhr. Bollen vertelde over de zomer- en wintersporen. Men zoekt naarstig naar resistente rassen. Bij de iep is dat bijv. al gelukt. Echt resistent tegen iepziekte is geen enkele iep, maar er is een ras gevonden, dat de schade in elk geval goed overleeft. Eerst had de nieuwe iep een lelijke kroon, maar ook dit bezwaar heeft men nu overwonnen.